

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 8. november 2022
(OR. en)

14452/22

FISC 214
ECOFIN 1131

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	13970/22 FISC 209 ECOFIN 1083
Teema:	Nõukogu järelused äriühingute maksustamise käitumisjuhendi reformi kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused äriühingute maksustamise käitumisjuhendi reformi kohta, mille nõukogu kiitis heaks 8. novembril 2022 toimunud istungil.

Nõukogu järeldused

äriühingute maksustamise käitumisjuhendi reformi kohta

Nõukogu

- PEAB TERVITATAVAKS käitumisjuhendi reformi (äriühingute maksustamine); sellega seoses MÄRGIB, et käitumisjuhendi töörühma töö põhineb käitumisjuhendis (äriühingute maksustamine) kajastatud volitustel; TULETAB MEELDE, et käitumisjuhend (äriühingute maksustamine) on poliitiline kohustus ega mõjuta liikmesriikide ja liidu aluslepingutest tulenevaid õigusi ega kohustusi ega liikmesriikide ja liidu vastavaid pädevusvaldkondi, ning KUTSUB käitumisjuhendi töörühma ÜLES jätkama tööd kokkulepitud suuniste väljatöötamisel või vajaduse korral läbivaatamisel, et suurendada selgust ja esitada nende tulemused nõukogule; eelkõige PALUB käitumisjuhendi töörühmal töötada välja ja esitada nõukogule heakskiitmiseks ettepanekud suuniste kohta, mis käsitlevad muudetud käitumisjuhendi (äriühingute maksustamine) kohaldamisalasse kuuluvat üldkohaldatavat maksustamise erikorda;
- TERVITAB samme, mida on võetud käitumisjuhendi töörühma läbipaistvuse suurendamiseks ja üldsuse teavitamise parandamiseks. Sellega seoses MÄRGIB, et muudetud käitumisjuhendis (äriühingute maksustamine) on täpsustatud, et nõukogu poolt heaks kiidetud lõplikud dokumendid avalikustatakse ning vajaduse korral avalikustatakse täiendavad dokumendid vastavalt kohaldatavatele eeskirjadele; PALUB käitumisjuhendi töörühmal kaaluda edasisi samme vastavalt kohaldatavatele eeskirjadele ja esitada selle kohta nõukogule 30. juuniks 2023 aruanne;
- KIIDAB HEAKS nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsiooni äriühingute maksustamise muudetud käitumisjuhendi kohta, mis on esitatud käesoleva märkuse lisas.

**NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALITSUSTE
ESINDAJATE RESOLUTSIOON ÄRIÜHINGUTE MAKSUSTAMISE MUUDETUD
KÄITUMISJUHENDI KOHTA**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE
VALITSUSTE ESINDAJAD,

TULETADES MEELDE majandus- ja rahandusministrite nõukogu 1. detsembri 1997. aasta
järeldusi maksupoliitika kohta, pidades silmas kaalutlust, et ühtse turu moonutuste vähendamiseks,
märkimisväärse maksukahju vältimiseks ja maksustruktuuride arengule kaasa aitamiseks tööhõivet
edendaval viisil on vaja kooskõlastatud tegevust Euroopa tasandil,

TULETADES MEELDE nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate
1. detsembri 1997. aasta resolutsiooni äriühingute maksustamise käitumisjuhendi kohta,

TULETADES MEELDE nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järeldusi maksualast koostööd
mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kohta ning viimaseid rahvusvahelisi arenguid
maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastases võitluses,

TUNNISTADES ausa konkurentsi positiivset mõju ning vajadust tugevdada Euroopa Liidu ja
liikmesriikide konkurentsivõimet rahvusvahelisel tasandil, märkides samas, et mõnel
maksumeetmel võib olla kahjulik mõju,

RÕHUTADES, et käitumisjuhend on poliitiline kohustus ja ei mõjuta liikmesriikide õigusi ja
kohustusi ega asutamislepingust tulenevaid liikmesriikide ja liidu vastavaid pädevusi,

RÕHUTADES, et käitumisjuhendi töörühm tegutseb liikmesriikide vahelise vastastikkuse põhimõttel ning talle osutab hädavajalikku abi komisjon,

TUNNUSTADES käitumisjuhendi töörühma edukat tööd valitud esimeeste juhtimisel, mis on võimaldanud tühistada paljud maksumeetmed ning luua konstruktiivse koostöö raamistiku kolmandate riikide ja jurisdiktsioonidega,

MÄRKIDES, et töörühma sekretariaadi ülesandeid täidab nõukogu peasekretariaat,

TUNNUSTADES asjaolu, et välja on töötatud kokkulepitud suunised, mis hõlbustavad käitumisjuhendi töörühma edukat tööd menetluslike aspektide seisukohast, ning samuti kokkulepitud suunised, mis on asjakohased sisulistes küsimustes, ning need kõik on avalikustatud,

KINNITADES seetõttu VEEL KORD sellise äriühingute maksustamise käitumisjuhendi vajalikkust, mille eesmärk on kahjulike maksumeetmete piiramine,

RÕHUTADES, et õiglane kohtlemine ELis ning seoses kolmandate riikide ja maksujurisdiktsioonidega on jätkuvalt oluline käitumisjuhendi põhimõtete sidusaks rakendamiseks,

KORRATES valmidust hoida äriühingute maksustamise käitumisjuhendi kohaldamine võimalikult läbipaistev, seadmata ohtu konfidentsiaalsust, mis on vajalik usaldusväärseks arvamuste ja tundliku teabe vahetamiseks nii kontserni liikmete vahel kui ka kolmandate riikide ja maksujurisdiktsioonidega, kuna see tagab käitumisjuhendi alusel tõhusa ja tulemustele orienteeritud töö,

VÕTTES ARVESSE, et nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 1. detsembri 1997. aasta resolutsioonis sätestatud kehtivat äriühingute maksustamise käitumisjuhendit tuleks muuta, et tulla võimalikult tõhusalt toime uute väljakutsetega üha enam globaliseeruv ja digitaliseeruv majanduskeskkonnas,

KIIDAVAD HEAKS ÄRIÜHINGUTE MAKSUSTAMISE ALLJÄRGNEVA MUUDETUD KÄITUMISJUHENDI.

Hõlmatud maksumeetmed

Ilma et see piiraks liikmesriikide ja liidu vastavaid pädevusi, käsitletakse käesolevas äriühingute maksustamise käitumisjuhendis (edaspidi „käitumisjuhend“) selliseid soodustavaid maksumeetmeid ja üldkohaldatavat maksustamiskorda, mis oluliselt mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada majandustegevuse toimumise kohta liidu piires.

Selles seoses hõlmab äritegevuse mõiste ka kõiki kontsernisiseseid tegevusi.

Käitumisjuhendis sisalduvad soodustavad maksumeetmed ja üldkohaldatav maksustamiskord (edaspidi koos „maksumeetmed“) hõlmavad nii õigusnorme kui ka haldustavasid.

B.1. Punktis A sätestatud kohaldamisala piires tuleb soodustavaid maksumeetmeid, millega kehtestatakse oluliselt madalam tegelik maksustamistase (sealhulgas nullmääraga maksustamine) kui see, mida kõnealuses liikmesriigis üldiselt kohaldatakse, käsitada potentsiaalselt kahjulikuna ja seetõttu on need käesoleva käitumisjuhendiga reguleeritud.

Selline maksumäär võib tuleneda nominaalmaksumäärast, maksubaasist või mis tahes muust asjaomasest tegurist.

Hinnates, kas sellised meetmed on kahjulikud, tuleks muu hulgas arvesse võtta järgmist:

1. kas soodustused on *de facto* või *de jure* eraldatud siseturust, näiteks kas neid antakse ainult mitteresidentidele või mitteresidentidega tehtud tehingute puhul, või ei mõjuta need liikmesriigi maksubaasi, või
2. kas soodustusi antakse ilma tegeliku majandustegevuse või märkimisväärse majandusliku kohalolekuta sellises liikmesriigis, kes selliseid maksusoodustusi pakub, või

3. kas hargmaise kontserni tegevuste kasumi kindlaksmääramise reeglid erinevad rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetest, eelkõige reeglitest, milles on kokku leppinud OECD, või

4. kas maksumeedmed ei ole piisavalt läbipaistvad, sealhulgas juhul, kui õigussätteid on muudetud mitteläbipaistval viisil leebemaks haldustasandil.

B.2. Punktis A täpsustatud ulatuses tuleb liikmesriigi üldkohaldatavat maksustamiskorda, mis loob võimalusi topeltmaksuvabastuseks või võib põhjustada samade kulude, tulu summa või tehingute ahelaga seotud maksusoodustuste kahekordset või mitmekordset kasutamist, käsitada potentsiaalselt kahjulikuna ja seetõttu on see käesoleva käitumisjuhendiga reguleeritud.

Selline mõju võib tuleneda liikmesriigi maksusüsteemi mis tahes asjakohasest omadusest, mis toob kaasa väiksema maksukohustuse, sealhulgas maksukohustuse puudumise, ning mis ei ole nominaalne maksumäär ega edasilükkunud maksud kasumijaotusmaksu süsteemi osana.

Selle hindamisel, kas liikmesriigi üldkohaldatav maksustamiskord on kahjulik, tuleb arvesse võtta järgmisi kumulatiivseid kriteeriume ja seda, kas nendel on otsene põhjuslik seos:

- 1) üldkohaldatava maksustamiskorraga ei kaasne asjakohaseid kuritarvituste vältimise sätteid ega muid piisavaid kaitsemeetmeid ning selle tulemuseks on topeltmaksuvabastus või võimaldatakse samade kulude, tulu summa või tehingute ahelaga seotud maksusoodustuste kahekordset või mitmekordset kasutamist;
- 2) üldkohaldatav maksustamiskord mõjutab märkimisväärselt äritegevuse asukohta liidus. Hinnates, kas maksustamiskord on oluline tegur majandustegevuse asukohta kindlaksmääramisel liidus, peaks käitumisjuhendi töörihm (äriühingute maksustamine) (edaspidi „töörihm“) võtma arvesse asjaolu, et majandustegevuse asukohta võivad lisaks maksustamiskorrale mõjutada ka muud asjaolud.

Kahjulike maksumeetmete kehtestamisest hoidumine ja kahjulike maksumeetmete kaotamine

Kahjulike maksumeetmete kehtestamisest hoidumine

C. Liikmesriigid kohustuvad hoiduma kehtestamast uusi maksumeetmeid, mis on kahjulikud käesoleva käitumisjuhendi tähenduses. Seetõttu järgivad liikmesriigid tulevase poliitika kindlaksmääramisel käitumisjuhendi aluseks olevaid põhimõtteid ning võtavad uue maksumeetme kahjuliku mõju hindamisel nõuetekohaselt arvesse punktides E–I osutatud läbivaatamismenetlust.

Kahjulike maksumeetmete kaotamine

D. Liikmesriigid kohustuvad oma kehtivad seadused ja väljakujunenud tavad uuesti läbi vaatama, võttes arvesse käitumisjuhendi aluseks olevaid põhimõtteid ja punktides E–I kirjeldatud läbivaatamismenetlust. Liikmesriigid muudavad selliseid seadusi ja tavaid vastavalt vajadusele, et kõrvaldada mis tahes kahjulikud maksumeetmed või võtta vastu asjakohased kuritarvituste vastased sätted või muud piisavad kaitsemeetmed seoses kahjulike maksumeetmetega niipea kui võimalik, võttes arvesse läbivaatamismenetluse järgseid nõukogu arutelusid.

Läbivaatamismenetlus

Teade

E.1. Kooskõlas läbipaistvuse ja avatuse põhimõtetega teavitavad liikmesriigid üksteist iga kalendriaasta lõpuks olemasolevatest ja kavandatavatest maksumeetmetest, mis võivad kuuluda käitumisjuhendi kohaldamisalasse.

Asjaomased liikmesriigid võivad üksteist teavitada ka olemasolevatest või kavandatavatest maksumeetmetest, millega seoses nad soovivad saada kindlust, et nad järgivad käitumisjuhendit.

Kui alapunktide 1 ja 2 kohast teadet ei ole esitatud, palutakse liikmesriikidel esitada teise liikmesriigi või komisjoni taotlusel teave mis tahes maksumeetme kohta, mis tõenäoliselt kuulub käitumisjuhendi kohaldamisalasse. Kui kavandatud maksumeetmed peab kiitma heaks parlament, ei ole sellist teavet vaja anda enne, kui need on parlamendile teatavaks tehtud.

E.2. Liikmesriigi maksumeetmetest, millest ei ole punkti E.1 kohaselt teavitatud, võib töörühma teavitada teise liikmesriigi või komisjoni taotlusel. Enne kui töörühma sellistest maksumeetmetest teavitatakse, peaks andmeid edastav liikmesriik või komisjon teavitama asjaomast liikmesriiki.

Seoses üldkohaldatava maksustamiskorraga peaks andmeid edastav liikmesriik või komisjon esitama töörühmale igasuguse teabe:

i) millest põhjendatult nähtub, et sellel võib olla punktis B.2 kirjeldatud mõju, ja

ii) mille põhjal võib mõistlikult teha järelduse, et see võib avaldada olulist mõju äritegevuse asukohale liidus.

Kokkulepitud kirjeldus

F.1. Iga liikmesriik või komisjon võib taotleda võimalust arutada ja kommenteerida liikmesriigi maksumeedet, millest on punktide E1 ja E2 kohaselt teavitatud. Seejärel otsustavad liikmesriigid, kas võtta järeelmeetmeid ja koostada kõnealuse meetme kokkulepitud kirjeldus.

Hindamine

F.2. Kokkulepitud kirjeldus võimaldab hinnata, kas kõnealused maksumeetmed on kahjulikud, arvestades nende võimalikku mõju liidus. Maksusoodustuste puhul võetakse hindamisel arvesse kõiki punktis B.1 nimetatud tegureid. Üldkohaldatava maksustamiskorra puhul võetakse hindamisel arvesse kõiki punktis B.2 nimetatud tegureid ning üldkohaldatava maksustamise erikorra puhul punkti L kohaseid suuniseid.

G. Teatatud maksumeetmete läbivaatamisel rõhutab nõukogu samuti vajadust hoolikalt hinnata nende mõju teistele liikmesriikidele, võttes muu hulgas arvesse asjaomaste tegevuste tegelikku maksustamist kogu liidus ning palub töörühmal kaaluda asjaomaseid talle teatavaks tehtud majandustegureid ja mõjuandmeid ning võtta arvesse asjaomase liikmesriigi majanduse suurust ja avatust.

Kui maksumeetmeid kasutatakse konkreetsete piirkondade majandusarengu toetamiseks, hinnatakse, kas meetmed on proportsionaalsed eesmärkidega, mida soovitakse saavutada, ja kas nad on nendele eesmärkidele suunatud. Selle hindamisel pööratakse erilist tähelepanu äärepoolseimate piirkondade ja väikesaarte eripäradele ja piirangutele, kahjustamata seejuures liidu õiguskorra, sealhulgas siseturu ja ühise poliitika terviklikkust ja sidusust.

Menetlus

H. Nõukogu 9. märtsi 1998. aasta järeldustega loodud käitumisjuhendi töörühm jätkab käesoleva käitumisjuhendi kohaldamisalasse kuuluda võivate maksumeetmete hindamist ja järelevalvet neid meetmeid käsitleva teabe esitamise üle. Nõukogu kutsub kõiki liikmesriike ja komisjoni üles nimetama kõnealusesse töörühma, mida juhatab mõne liikmesriigi esindaja, oma kõrgetasemelise esindaja ja tema asetäitja. Valitud juhatajaid abistab nõukogu peasekretariaat, kes täidab töörühma sekretariaadi ülesandeid. Korrapäraselt kohtuv töörühm valib välja maksumeetmed ja hindab neid vastavalt punktides E–G sätestatule. Töörühm annab hinnatud meetmetest korrapäraselt aru. Need aruanded edastatakse nõukogule arutamiseks. Need sisaldavad töörühmas läbi vaadatud maksumeetmete kokkulepitud kirjeldusi ja lõplikke hinnanguid.

Nõukogu poolt heaks kiidetud lõplikud dokumendid avalikustatakse ning vajaduse korral avalikustatakse täiendavad dokumendid vastavalt asjakohastele eeskirjadele.

I. Nõukogu kutsub komisjoni üles abistama töörühma tema koosolekuteks vajalike ettevalmistuste tegemisel ning hõlbustama teabe esitamist ja läbivaatamist. Sel eesmärgil palub nõukogu liikmesriikidel esitada komisjonile punktis E osutatud teave, et komisjon saaks koostada punktis F osutatud kirjelduste kavandid ja hinnangute kavandid. Komisjon peaks täitma sarnaseid ülesandeid seoses punktis N osutatud hindamistega. Komisjon ei osale töörühma otsuste tegemises. Liikmesriikide esindajad kinnitavad töörühma töö tulemused töörühma tasandil ja need tulemused esitatakse nõukogule heakskiitmiseks.

Riigiabi

J. Nõukogu märgib, et mõned käesoleva käitumisjuhendiga hõlmatud maksumeetmed võivad kuuluda Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107–109 riigiabi käsitlevate sätete kohaldamisalasse. Töörühma töö ei piira liidu õiguse kohaldamist. Juhul kui komisjon algatab riigiabimenetluse, peaks töörühm peatama asjaomaste meetmete uurimise kuni riigiabimenetluse lõpuni. Meetme esialgse kirjelduse, mille komisjon koostas tihedas koostöös asjaomase liikmesriigiga, võib töörühmale juba esitada. Lõplik kirjeldus tuleks vajaduse korral esitada niipea, kui riigiabimenetlus on lõppenud.

Maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastane võitlus

K. Nõukogu kutsub liikmesriike üles tegema täielikku koostööd maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastases võitluses, eelkõige õigeaegses teabevahetuses liikmesriikide vahel kooskõlas nende liikmesriikide õigusaktide, liidu õiguse ja rahvusvaheliste standarditega.

Nõukogu kutsub töörühma üles pidama vajaduse korral rahvusvahelistel foorumitel arutelusid ühist huvi pakkuvates küsimustes, mis kuuluvad käitumisjuhendi kohaldamisalasse.

L. Kui seda peetakse asjakohaseks, võib töörühm esitada nõukogule heakskiitmiseks ka ettepanekuid üldiste suuniste kohta volituste kohaldamisalal, kui kavandatud üldised suunised ei ole juba hõlmatud liidu õigusaktidega. Kui nõukogu on lõplikud suunised heaks kiitnud, avaldatakse need. Eelkõige esitab töörühm nõukogule heakskiitmiseks ettepanekud suuniste kohta, mis käsitlevad punkti B2 kohaldamisalasse kuuluvat üldkohaldatavat maksustamise erikorda, ning liikmesriikide puhul selle korra hindamisel vastavalt käesoleva juhendi eelmistele punktidele võetakse neid suuniseid arvesse.

M. Nõukogu märgib, et liikmesriikide maksuseadustes ja topeltmaksustamise vältimise lepingutes sisalduvatel kuritarvituste vastastel sätetel või kaitsemeetmetel on oluline roll maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemisel ka seoses ELi välisstrateegiaga.

ELi välisstrateegia ja äriühingute maksustamise käitumisjuhendi geograafiline kohaldamisala

N. Nõukogu peab soovitavaks, et kahjulike maksumeetmete kaotamise põhimõtted võetaks vastu võimalikult suurel geograafilisel alal. Selleks kohustuvad liikmesriigid edendama nende rakendamist ülemaailmsel tasandil, otsides koostöövõimalusi väljaspool liitu asuvate jurisdiktsioonidega, sealhulgas maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kaudu. Loetelu koostamise protsessi üksikasjad on esitatud nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järeldustes ning nende hilisemates ajakohastustes ja muudetud versioonides, samuti järelevalveprotsessi asjakohastes menetlusuunistes.

Selleks hindab töörühm korrapäraselt asjaomaseid jurisdiktsioone objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on seotud maksustamise läbipaistvuse, õiglase maksustamise ja maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastaste meetmete rakendamisega.

Töörühm teavitab nõukogu korrapäraselt tehtud edusammudest ning soovib nõukogul loetelu ajakohastada ja muuta.

O. Liikmesriigid kohustuvad samuti propageerima käitumisjuhendi põhimõtete vastuvõtmist territooriumidel, mille suhtes asutamislepingut ei kohaldata. Eelkõige kohustuvad liikmesriigid, kellel on sõltuvad või assotsieerunud territooriumid või kellel on erikohustused või maksustamisalased eelisõigused seoses teiste territooriumidega, tingimusel et need ei kuulu maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu kohaldamisalasse, oma põhiseadusliku korra raames tagama kõnealuste põhimõtete kohaldamist nendel territooriumidel. Sellega seoses teevad need liikmesriigid olukorrast kokkuvõtte, esitades aruanded töörühmale, kes hindab neid eespool kirjeldatud läbivaatamismenetluse käigus.

Kohaldamine, jälgimine ja läbivaatamine

P. Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 1. detsembri 1997. aasta resolutsioonis sätestatud äriühingute maksustamise käitumisjuhend asendatakse käesoleva käitumisjuhendiga alates 1. jaanuarist 2023. Seoses punktis B.2 määratletud üldkohaldatava maksustamiskorraga kohaldatakse punkte E.1–F.2 alates 1. jaanuarist 2024 ning neid kasutatakse üksnes meetmete puhul, mis on jõustatud või mida on muudetud 1. jaanuaril 2023 või pärast seda.

Selleks et tagada käitumisjuhendi ühtlane ja tõhus rakendamine, kutsub nõukogu komisjoni üles esitama komisjonile igal aastal aruande käitumisjuhendi rakendamise ja maksualase riigiabi kohaldamise kohta. Nõukogu ja liikmesriigid vaatavad käitumisjuhendi sätteid vajaduse korral läbi, eriti kui asjakohastes küsimustes on saavutatud uus rahvusvaheline konsensus.
